

Program na leden 2017

Cestopisná přednáška "USA 1. díl: Monument Valley, Grand Canyon, Rocky Mountains"

čtvrtek 12. ledna 2017

v 18 hodin

přednáší MUDr. Niko Burget

vstupné: 50 Kč

V prvním díle přednášek o národních parcích západu USA se budeme nejprve pohybovat v blízkosti Denveru, kde vyjedeme po druhé nejvyšší silnici Severní Ameriky na vrchol Pikes Peak až do výše 4302 m, následně protne hřebeny Skalnatých hor po panoramatické cestě Million Dollar Highway, ze které sjedeme do planin a pouští Nového Mexika. Hned na okraji Arizony projedeme slavné Monument Valley s ikonickými skalními věžemi známými z řady westernů, kde budeme moci pozorovat i barvení skal zapadajícím sluncem. V Grand Canyonu projedeme nejen krásné vyhlídky, ale sestoupíme i kousek níž do nitra kaňonu za ještě lepšími výhledy vykoupenými chůzí v 45°C. Na závěr se vrátíme zpět do Colorada do národního parku Rocky Mountain, kde vyšplháme na jeden z nejvyšších vrcholů celých Skalnatých hor - Longs Peak (4346 m), projedeme se po horské silnici Trail Ridge Road a podnikneme třídní výšlap do nitra hor, kde potkáme několik velkých losů a nevyhne se nám ani velký lesní požár.

Přednáška

„Nebe nad Zlínem 3 – leden, únor“

pondělí 16. ledna 2017

v 19 hodin

přednáší Ivan Havlíček

vstupné: 50 Kč

Povídání o tom, jak vypadá obloha v našich zeměpisných šířkách v druhé polovině zimy. Přehledový výklad souhvězdí doplněný snímky mlhovin a jiných vesmírných zajímavostí. Býk, Vozka, Camelopardalis, Blíženci, Orion, Zajíc, Holubice, Velký pes a mnoho dalších hrdinů z oblohy vyskočí. Přednáška bude opět zaměřena na objekty a úkazy, které na obloze může najít a uvidět každý, pokud ví, kam pohlédnout.

V případě příznivého počasí bude po skončení přednášky navazovat pozorování a praktický výklad na pozorovatelné.

Přednáška „Počátky hvězdné astronomie“

pondělí 23. ledna 2017

v 19 hodin

přednáší Ing. Vratislav Zíka

vstupné: 50 Kč

Po tisíciletí byla hvězdná obloha jen vzdálenou kulisou, na kterou se promítaly události odehrávající se ve sluneční soustavě. Až William Herschel zatoužil poznat hvězdný vesmír co nejdůkladněji. Z profesionálního muzikanta se stal výrobcem

nejvýkonnějších dalekohledů své doby a ve volných chvílích "odpočíval" při pozorování hvězdné oblohy.

Cestopisná přednáška "Singapur a Kuala Lumpur"

čtvrtek 26. ledna 2017

v 18 hodin

přednáší Mgr. Jan Hanus

vstupné: 50 Kč

Během promítání fotografií se přeneseme do jihovýchodní Asie k rovníku, kde léto trvá celý rok. Singapur i Kuala Lumpur ozdobené bujnou tropickou vegetací vynikají rychle rostoucí životní úrovní a lákají stále víc turistů. Singapur najdeme v popředí tabulek „nejlepší místo pro život“, patří mezi nejbezpečnější města na světě, je zde čisto, uklizeno a lidé se na sebe usmívají. Prostředí vychovává, proto nikdo neodhodí na zem papír a nevyplivne žvýkačku. Je až neuvěřitelné, co vše se tady vybuďovalo, například 150 metrový bazén posazený na střechu tří hotelů ve výšce 280 metrů nebo velkolepá botanická zahrada s umělými stromy a nebeským chodníkem.

Vernisáž výstavy Martiny Smutné „Ušlechtilý důvod / Noble Cause“

sobota 28. ledna 2017

v 17 hodin

vstup zdarma

Martina Smutná se ve výstavě Ušlechtilý důvod vrací k cyklu obrazů z roku 2013. Ty zobrazují romantickou krajinu tak, jak ji známe z klasicistních krajinomaleb 19. století. Mezi zidealizovaný portrét krajiny s pastevci však zasadila dnešní architekturu satelitních měst, která odkazuje svými pilíři a arkádami k antické době. Snaží se tak přiblížit k dnešnímu člověku, který se zavírá do svých okázalých rodinných domů, míst zakonzervovaného pocitu bezpečí.

V prostorách zlínské hvězdárny pak navazuje na příběh člověka idealizujícího si minulost cyklem obrazů "Zírání na Venuši". Nové malby odkazují k 18. století, v kterém se mísila fascinace novými možnostmi vědy s romantickým uměním. Vědci i básníci vzhlíželi k nejdůležitější astronomické události století, přechodu Venuše přes sluneční disk. Na základě jediného pozorování za život mohli určit vzdálenost Země od Slunce, a dát tak měřítko dosud nezměrnému planetárnímu systému. Ušlechtilý důvod podmiňoval koloniální výpravy a vývoj nových přesných pozorovacích přístrojů. Výstava potrvá do začátku března.

Pozvánka pod oblohu

Merkur	v polovině měsíce ráno nízko nad jihovýchodním obzorem
Venuše	večer vysoko nad jihozápadním obzorem
Mars	večer vysoko nad jihozápadním obzorem
Jupiter	ve druhé polovině noci
Saturn	koncem měsíce ráno nad jihovýchodním obzorem
Uran	v první polovině noci
Neptun	večer nad jihozápadním obzorem

zdroj: Hvězdářská ročenka 2017

Úkazy

datum	hodina	událost
1. 1. 2017	8	Mars v konjunkci s Neptunem (Mars 0,0° jižně; extrémně těsné přiblížení pod naším obzorem, planety pozorovatelné 31. 12. 2016 večer)
2. 1. 2017	8	Měsíc v konjunkci s Venuší (Měsíc 1,1° severně)
3. 1. 2017	7	Měsíc v konjunkci s Marsem (Měsíc 0,5° jižně)
3. 1. 2017	15	maximum meteorického roje Kvadrantid (ZHR 120)
4. 1. 2017	16	Země nejbliže Slunci (147,1 miliónu km)
5. 1. 2017	21	Měsíc v první čtvrti (20:47)
10. 1. 2017	7	Měsíc v přízemí (363 257 km)
12. 1. 2017	13	Měsíc v úplňku (12:34)
12. 1. 2017	14	Venuše v největší východní elongaci (47° od Slunce)
12. 1. 2017	23	Venuše v konjunkci s Neptunem (Venuše 0,4° severně; planety okolo 18. hodiny SEČ nad JZ obzorem nedaleko Marsu)
15. 1. 2017	7	Měsíc v konjunkci s α Leo (Regulus 1,7° severně)
18. 1. 2017	2	planetka (4) Vesta v opozici se Sluncem
19. 1. 2017	7	Měsíc v konjunkci s α Vir (Spica 5,5° jižně; seskupení Měsíce, Jupiteru a Spiky na ranní obloze)
19. 1. 2017	9	Měsíc v konjunkci s Jupiterem (Měsíc 1,7° severně)

19. 1. 2017	11	Merkur v největší západní elongaci (24° od Slunce)
19. 1. 2017	22	Slunce vstupuje do znamení Vodnáře
19. 1. 2017	23	Měsíc v poslední čtvrti (23:13)
22. 1. 2017	1	Měsíc v odzemi (404 877 km)
24. 1. 2017	12	Měsíc v konjunkci se Saturnem (Měsíc 2,8° severně)
26. 1. 2017	0	Měsíc v konjunkci s Merkurem (Měsíc 3,2° severně)
28. 1. 2017	1	Měsíc v novu (1:07)
31. 1. 2017	20	Měsíc v konjunkci s Venuší (Měsíc 4,4° jižně)

Kometa 45P/Honda-Mrkos-Pajdušáková

Kometa 45P/Honda-Mrkos-Pajdušáková (podle nového značení P/1948 X1) je periodická kometa, které oběhne Slunce jednou za 5,25 let. Objevil ji Minoru Honda 3. prosince 1948, když se nacházela 0,43 au od Země. Pojmenována je po objeviteli a společně po českém astronomu Antonínu Mrkosovi a slovenské astronomce Ľudmile Pajdušákové, kteří ji pozorovali 6. a 7. prosince 1948 v slovenské observatoři na Skalnatém plese nezávisle na prvním objeviteli. Kometa 45P vykonala od svého objevu již 13 obětů okolo Slunce. Ke Slunci se kometa přibližuje na nejmenší vzdálenost 0,58 au – patří tedy mezi tělesa, která křížují dráhu Země. Velká poloosa její dráhy měří 3,02 au. Od Slunce se vzdaluje na 5,46 au, tedy jen těsně za oblast, kde obíhá Jupiter. Nejbliže k Zemi se opět přiblíží 11. února 2017 na vzdálenost 0,053 au (7,95 milionů km).

Kometa by měla být dobře pozorovatelná ještě v prvé polovině ledna, protože přísluním prošla 31. prosince 2016. Její zdánlivá jasnost by měla již jen postupně klesat. Začátkem ledna však stále ještě dosahuje přibližně 7. magnitudy a mohla by tedy být vidět i lepším třídrem. Po konjunkci se Sluncem začátkem února se kometa přesune na ranní oblohu.

Pozorování noční oblohy se konají v lednu vždy **v pondělí, středu a pátek od 19:00 do 21:00 hodin.**

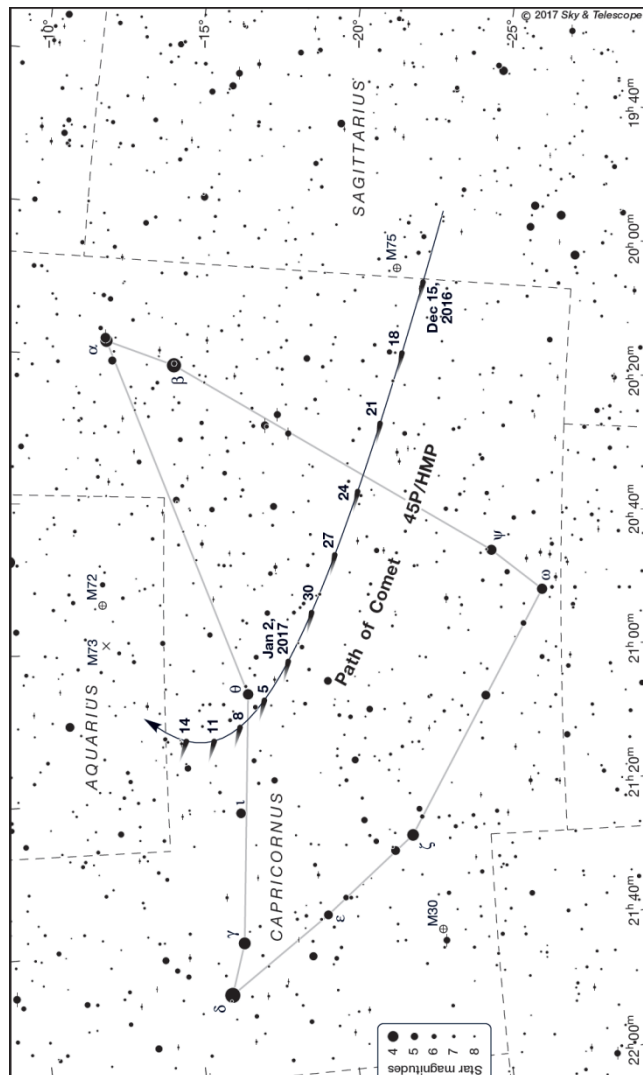
Nebude-li počasí přát, nabízíme **prohlídku** hvězdárny, astronomické techniky a instalovaných výstav.

zlín.

vstupné: dospělí 40 Kč,
děti do 1,2 m výšky 20 Kč

akce se konají za podpory Statutárního města Zlína

Vyhledávací mapka komety 45P/Honda-Mrkos-Pajdušáková pro konec prosince 2016 a leden 2017.

Zpracováno podle: http://www.skyandtelescope.com/wp-content/uploads/WEB_Comet45p_FebMar.pdf;
<https://en.wikipedia.org/wiki/45P/Honda%E2%80%93Mrkos%E2%80%93Pajdu%C5%A1kov%C3%A1>

Vydává Hvězdárna Zlín – Zlínská astronomická společnost, Lesní čtvrť III / 5443, 760 01 Zlín, www.zas.cz

telefon pro podávání informací a objednávání akcí: 732 804 937
telefon do budovy – dovoláte se jen v době, kdy je hvězdárna otevřena veřejnosti: 736 734 511
Připravil Ivan Havlíček

Zlínská astronomická společnost Hvězdárna Zlín

Dvojhvězda Alpha Centauri A (nahore) a B (dole) na snímku z Hubblova dalekohledu. Třetí složkou systému je slabý červený trpaslík Alpha Centauri C, k nám nejbližší hvězda, známý jako Proxima Centauri.

LEDEN 2017

[WWW.ZAS.CZ](http://www.zas.cz)

